יֹאמְרוּ (יד) שֶׁהֵם פְּגוּמִים נֶהֱגוּ שֶׁלֹּא לִכָּנֵס לְבֵית הַכְּנֶסֶת עַד שֶׁיִּגָּמְרוּ בִּרְכַּת כֹּהֲנִים: **ה** [ז]לֹא יַעֲלוּ הַכֹּהֲנִים לַדּוּכָן (ו) (טו) בְּמִנְעָלִים, (טז) אֲבָל [ח]בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם שָׁרִי. וְיֵשׁ מַחְמִירִין (יז) אִם הֵם שֶׁל (ז) [ז] עוֹר (אגודה פרק הקורא את המגילה (סי' לד, ס"ק ס)), (יח) (וְנֶהֱגוּ לְהֶקֵל בְּקָצָת מְקוֹמוֹת):

ו (יט) [ט]אַף עַל פִּי שֶׁנָּטְלוּ הַכֹּהֲנִים יְדֵיהֶם שַׁחֲרִית, (כ) * חוֹזְרִים [י]וְנוֹטְלִים יְדֵיהֶם (כא) עַד הַפָּרָק, שֶׁהוּא חִבּוּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ. (כב) [כ]וְהַלְוִיִּי יוֹצֵק (מ) [ח] מַיִם עַל יְדֵיהֶם, וְקֹדֶם לָכֵן יִטֹּל הַלֵּוִי יָדָיו.

ז סוֹטָה דף מ' (ע"א). ח הַגָּהוֹת מֵימוֹנִיּוֹת בְּסוֹף הִלְכוֹת תְּפִלָּה (פ"ד אות ד). ט סוֹטָה (ל"ח) [ל"ט] (ע"א) לְפִי פֵּרוּשׁ רַשִּׁ"י (ד"ה שלא). י טוּר בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (תפלה פט"ו ה"ה). כ בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וריבינו סובר) בְּשֵׁם הַזֹּהַר פָּרָשַׁת נָשֹׂא (ח"ג דף קמ"ו).

בַּאֵר הֵיטֵב

סָעִיף קָטָן י"א מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם, וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד). כָּתַב הַפ"ח (ס"א) וְהַפְּסוּלִים מִדְּרַבָּנָן אֵינָם צְרִיכִים לָצֵאת לַחוּץ כְּשֶׁהַחַזָּן קוֹרֵא כֹּהֲנִים, דְּאֵין כַּוָּנָתוֹ עַל הַפְּסוּלִים. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) אֲפִלּוּ אָמְרוּ לוֹ עֲלֵה אֵינוֹ עוֹבֵר, עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתְבוּ פְּרִי חָדָשׁ (ס"ב) וְעוֹלַת תָּמִיד (סק"ו):

ה (ו) **בְּמִנְעָלִים.** וְיֵחָלֵץ הַמִּנְעָלִים קֹדֶם הַנְּטִילָה. וּמִנְעָלִים שֶׁאֶפְשָׁר לְחַלֵּץ בְּלֹא נְגִיעָה בַּיָּד, יָכוֹל לִטֹּל קֹדֶם חֲלִיצַת הַמִּנְעָלִים, עַיֵּן סִימָן י"ח [ד"ה] סָעִיף י"ח. וְיַצְנִיעוּ הַמִּנְעָלִים תַּחַת הַסַּפְסָלִים, שֶׁלֹּא יַעֲמְדוּ בְּגָלוּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִפְּנֵי הַכָּבוֹד. עוֹלַת תָּמִיד (סק"ט). וְעַיֵּן בִּשְׁעָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ד):

(ז) **עוֹר.** וְדַוְקָא כְּשֶׁאֵין מְגִיעִים אֶלָּא עַד הָאַרְכֻּבָּה וּקְשׁוּרִים בִּרְצוּעָה, אֲבָל אִם הֵם מְגִיעִים עַד אֲצִילֵיהֶם דְּהֵם מִכְנָסַיִם, שָׁרִי. וְנִרְאֶה לִי דְּשֶׁל בֶּגֶד וּמְחֻפֶּה עוֹר, שָׁרִי כְּכָל עִנְיָן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה). אִם מַתָּר לְהַכֹּהֲנִים לַעֲלוֹת לְדוּכָן בְּמִנְעָלִים שֶׁל לְבָדִין שְׁקוּרִין פִּילְ"ץ שו"ף, עַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת כְּנֶסֶת יְחֶזְקָאל (או"ח סִימָן י"א: **ו** (מ) **מַיִם.** וְאִם אֵין שָׁם לַוִּי, יוֹצֵק בְּכוֹר שֶׁהוּא פֶּטֶר רֶחֶם שֶׁהוּא קָדוֹשׁ וְכֻנָּס תַּחַת הַלֵּוִי. בֵּ"ח (ס"ג) וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) דְּדַוְקָא בְּכוֹר לְאֵם קָאָמַר, אֲבָל בְּכוֹר לְאָב לְבַד לֹא מָצִינוּ בּוֹ קְדֻשָּׁה הָאִידָנָא. וְאִם אֵין שָׁם גַּם כֵּן בְּכוֹרִים, טוֹב שֶׁיִּטְּלוּ עַל יְדֵי עַצְמָם מֵעַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁעָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י סק"ג). וְהַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי דָּוִד אוֹפֶנְהֵים מֵאֲרִיךְ בְּסִפְרוֹ נִשְׁאַל דָּוִד כְּתַב יָד (או"ח) סִימָן [ד"] אִי שָׁרֵי לְכֹהֵן לְשַׁמֵּשׁ בְּכֹהֵן. וְאִם הַלֵּוִי חָכָם וְהַכֹּהֲנִים עַמֵּי הָאָרֶץ, אִם רוֹצֶה אֵין צָרִיךְ לִתֵּן מַיִם עַל יְדֵיהֶם רַק יִשְׁלוֹ בְּעַצְמָם. מַהֲרִ"י הַלֵּוִי (כלל ה) סִימָן ל"ט וְמ"א. וְהָרַ"ש הַלֵּוִי סִימָן ט' וְי' כָּתַב דְּמִדַּת חֲסִידוּת הוּא לְלֵוִי תַּלְמִיד חָכָם לְיַצֵּק מַיִם עַל יְדֵי כֹּהֲנִים אַף דְּהֵם עַמֵּי הָאָרֶץ, וְאִם הַלֵּוִי יִרְאֶה שֶׁהַשָּׁעָה צְרִיכָה לִנְהֹג סַלְסוּל הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ, דְּוַדַּאי אָסוּר לְזַלְזֵל בִּכְבוֹד הַתּוֹרָה, עַיֵּן שָׁם. וְאִם יֵשׁ כֹּהֲנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְעַמֵּי הָאָרֶץ בְּכֻלָּה אַחַת, אֵינוֹ רַשַּׁאי לְיַצֵּק עַל תַּלְמִיד חָכָם וְלֹא עַל עַם הָאָרֶץ, אֶלָּא יִצֹּק עַל יְדֵי כֻּלָּם. מַהֲרִ"י הַלֵּוִי (כלל ה) סִימָן מ"א. וְהַפְּרִי חָדָשׁ כָּתַב שֶׁחָיָב (מיהת) אִם מְצִיק מַיִם עַל עַמֵּי הָאָרֶץ אֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיוּ מְקֻצָתָם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְכָל שֶׁכֵּן אִם כֻּלָּם עַמֵּי הָאָרֶץ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י) שֶׁהֵבִיא דַּעוֹת דַּאֲפִלּוּ אִם כֻּלָּם עַמֵּי הָאָרֶץ מֻחְיָב תַּלְמִיד חָכָם לְיַצֵּק מַיִם עַל יְדֵיהֶם, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת דַּרְכֵי נֹעַם (או"ח) סִימָן י"ב וּבְחַוַּת יָאִיר סִימָן ר"ה. אָסוּר לִתֵּן [בְּיוֹם טוֹב] בַּמַּיִם דָּבָר שֶׁמּוֹלִיד רֵיחַ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח). [וּבְסַפָּר אַלְיָה רַבָּה (סק"ח) מַתִּיר, כֵּיוָן דְּשֶׁמָּן עַצְמוֹ מֵעֲרֵב בַּמַּיִם לֹא הֲוֵי מוֹלִיד

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה (ז) **עוֹר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּקֶנֶס מֵאֵירוֹת חֵלֶק ב' סִימָן כ"ח שֶׁבְּמִנְעָלִים הָעֲשׂוּיִים מִבֶּגֶד לָבָד הַקָּשֶׁה אֵין זֶה יָחִיד, כֵּיוָן שֶׁעָשׂוּי כְּעֵין מִנְעָל שֶׁלָּנוּ שֶׁאֵינוֹ מֵרַגִּישׁ קְשֵׁי הָאָרֶץ כְּהוֹלֵךְ יָחִיד, עַיֵּן שָׁם. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ז) כָּתַב שֶׁכֵּן כָּתַב בְּשוּ"ת סִימָן תקי"א שֶׁכֵּן נָהַג אָמֵת, וְעַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תקי"א בְּט"ז (סק"ח) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) וְשָׁם כָּתַב הַבְּאֵר הֵיטֵב (סק"ז) מִתְּשׁוּבַת גִּנַּת וְרָדִים (או"ח כלל ג סי' טז) וּתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי (א), סִימָן צ"ב וּבְכַרְמֵי יוֹסֵף סִימָן תקי"א (סק"ח) בְּשֵׁם רַבּוֹ בְּסֵפֶר נַחֲפָּה בְּכַסְפָּךְ (או"ח סי' ד) דְּבְשַׁבָּת יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לִתֵּת בְּשָׁמִים בְּמַיִם הָעוֹמְדִים לְרַחְיָצָה, אַף אִם נִתְּנִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּשֶׁיִּכָּנְסוּ אַחַר כָּךְ, וְכַנִּזְכָּר לְעֵיל בְּסָעִיף ב': **(יד) שֶׁהֵם פְּגוּמִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּנֵי גְּרוּשָׁה וּבְנֵי חֲלוּצָה: **ה (טו) בְּמִנְעָלִים.** שֶׁמָּא (טו) יִפָּסֵק לוֹ רְצוּעָה וּגְנַאי הוּא לוֹ וּמִתְלוֹצְצִים עָלָיו כְּשֶׁסַּנְדָּלוֹ מֻתָּרֶת, וְיִקְשָׁרֶנָּה בְּעוֹד שֶׁחֲבֵרָיו מְבָרְכִים, וְיֹאמְרוּ שֶׁכֵּן גְּרוּשָׁה וּכֵן חֲלוּצָה הוּא וּלְפִיכָךְ הָלַךְ וְיָשַׁב לוֹ, וַאֲפִלּוּ בְּמִנְעָלִים שֶׁאֵין לָהֶם רְצוּעוֹת אָסוּר, דְּלֹא פְּלוֹג רַבָּנָן. וְיֵשׁ לְהַצְנִיעַ הַמִּנְעָלִים שֶׁלֹּא יַעַמְדוּ בְּגָלוּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִפְּנֵי הַכָּבוֹד. וְיַחְלְצֵם קֹדֶם נְטִילָה, אַף כְּשֶׁאֶפְשָׁר לוֹ לְחַלְצָם אַחַר נְטִילָה וְשֶׁלֹּא יִגַּע בָּהֶם, יָכוֹל לְחַלְצָם אַחַר נְטִילָה [אַחֲרוֹנִים]: **(טז) אֲבָל בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם.** הוּא (טו) מִנְעָלִים אֲרֻכִּים הַמַּגִּיעִים עַד אַרְכֻּבוֹת הָרֶגֶל הַיְנוּ סָמוּךְ לַשּׁוֹק, וְשָׁרֵי, דִּלְיֵכָּא הָכָא טַעְמָא הַנִּזְכָּר לְמַעְלָה, (יז) וְאַף דְּגַם הָכָא רְגִילִין לִפְעָמִים לַעֲשׂוֹת רְצוּעוֹת סָמוּךְ לָאַרְכֻּבָּה, מִכָּל מָקוֹם לֹא חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יֵשֵׁב לְקָשְׁרָם, דַּאֲפִלּוּ אִם הֵם מַתָּרִים לַיִת בָּהּ גְּנַאי כַּלָּי הַאי: **(יז) אִם הֵם שֶׁל עוֹר.** טַעֲמָם דִּכְלָל סַנְדָּל וּמִנְעָל הֵם, (יח) וְלֹא פְּלוֹג רַבָּנָן בֵּין יֵשׁ רְצוּעוֹת וּבֵין אֵין רְצוּעוֹת. (יט) וּמִכָּל מָקוֹם בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם עִם מִכְנָסַיִם בְּיַחַד שֶׁמַּגִּיעִים עַד אַצִּילֵיהֶם, מַתָּר לְכַלַּי עַלְמָא, דְּזֶה לֹא הָוֵי בִּכְלַל הַגְּזֵרָה כְּלָל, (כ) וְכֵן בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם שֶׁל בֶּגֶד, אַף שֶׁמְּחֻפֶּה עוֹר שָׁרֵי אַף לְדַעָה זוֹ: **(יח) וְנֶהֱגוּ לְהָקֵל בְּקָצַת מְקוֹמוֹת.** וּמִכָּל מָקוֹם בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם שֶׁלָּנוּ [שֶׁקּוֹרִין שְׁטִיוְול"ל] שֶׁרְגִילִין לֵילֵךְ בָּהֶם בַּשּׁוּק בְּטִיט אֵין לְהָקֵל, מִשּׁוּם כְּבוֹד הַצִּבּוּר [פְּרִי חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם]. וּלְפִי טַעַם זֶה גַּם בְּמִנְעָלִים שֶׁל גֶּמִי שֶׁלָּנוּ [שֶׁקּוֹרִין קַאלְאסִי"ן], גַּם כֵּן אֵינוֹ נָכוֹן מִטַּעַם זֶה. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין נָכוֹן לַעֲלוֹת לַדּוּכָן יָחֵף מַמָּשׁ, שֶׁהוּא דֶּרֶךְ גְּנַאי, שֶׁאֵין רְגִילִין בַּזְּמַן הַזֶּה לֵילֵךְ יָחֵף לִפְנֵי גְּדוֹלִים, אֶלָּא יֵשׁ לֵילֵךְ בְּפָזְמַקָּאוֹת שֶׁל בֶּגֶד, וְכֵן הַמִּנְהָג: **ו (יט) אַף עַל פִּי שֶׁנָּטְלוּ הַכֹּהֲנִים יְדֵיהֶם וְכוּ'.** עִקַּר הַנְּטִילָה (כא) אַסְמְכוּ רַבָּנָן אִקְרֵאי שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קלד ב) 'שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה'', כְּלוֹמַר כְּשֶׁתִּשְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ אוֹתָם בִּתְחִלָּה, וְהֵינוּ נְטִילָה, וְאַחַר כָּךְ בָּרְכוּ אֶת בִּרְכַּת ה', וְהִיא בִּרְכַּת כֹּהֲנִים. וְהַנְּטִילָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּמַיִם (כב) דַּוְקָא, וְלֹא מוֹעִיל כְּאָן מִידֵי דִּמְנַקֵּי כְּמוֹ בִּתְפִלָּה בְּסִימָן צ"ב (ס"ד). וּפָסַק הַמְחַבֵּר דְּאַף עַל פִּי שֶׁנָּטַל יָדָיו שַׁחֲרִית יַחֲזֹר וְיַקְדֵּשׁ אוֹתָם קֹדֶם הַנְּשִׂיאוּת כַּפַּיִם, דִּקְרָא תַּכְרָ לְקַדֵּשָׁה בָּרְכָה מַשְׁמַע: **(כ) חוֹזְרִים וְנוֹטְלִים וְכוּ'.** וְאִם אֵין לוֹ מַיִם, (כג) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין נָכוֹן לַעֲלוֹת לַדּוּכָן בְּלֹא נְטִילָה, וְעַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת דַּרְכֵי נֹעַם (או"ח) סִימָן י"ב וּבְחַוַּת יָאִיר סִימָן ר"ה. אָסוּר לִתֵּן [בְּיוֹם טוֹב] בַּמַּיִם דָּבָר שֶׁמּוֹלִיד רֵיחַ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח). [וּבְסַפָּר אַלְיָה רַבָּה (סק"ח) מַתִּיר, כֵּיוָן דְּשֶׁמָּן עַצְמוֹ מֵעֲרֵב בַּמַּיִם לֹא הֲוֵי מוֹלִיד

בַּאוּר הֲלָכָה

בְּמִנְחוֹת דָּוִד (מ') [מ"א] (ע"א)) [חָמַד מֹשֶׁה (סק"ב)]. וּבָאֲמֶת גְּמָרָא מְפֹרָשׁ הוּא בְּקִדּוּשִׁין ל"ג (ע"א), דַּאֲפִלּוּ הוּא פּוֹטֵר עַצְמוֹ מִמִּצְוַת עֲשֵׂה קֹדֶם דִּלְמְטֵי זְמַן חִיּוּבָא, אֲפִלּוּ הָכִי נָאֲמַר עַל זֶה 'וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ' (ויקרא יט לב), עַיֵּן שָׁם:

ו * **חוֹזְרִים וְנוֹטְלִים יְדֵיהֶם וְכוּ'. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק"ט) **אָסוּר לִשְׁהוֹת בְּדֵי הִלּוּךְ עֶשְׂרִים וְשִׁתַּיִם אַמָּה בֵּין נְטִילָה לִבְרָכָה [תוֹסְפוֹת** (סוטה לט. ד"ה כל)**], וּלְכָךְ צָרִיךְ לִטֹּל סָמוּךְ לִרְצָה, וְהַחַזָּן לֹא יַאֲרִיךְ בִּרְצָה. וּבְאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"ק יג) **כָּתַב דִּסְמָכִינַן בָּזֶה עַל הַפּוֹסְקִים דְּאֵין צָרִיךְ כְּלָל נְטִילַת יָדַיִם כְּשֶׁנָּטַל יָדָיו שַׁחֲרִית. וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה טוֹב לְזַהֵר בָּזֶה כְּמוֹ דְּאָמְרִינַן [פְּרִי מְגַדִּים]. וְלָכֵן טוֹב לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לְשׁוֹחַ בֵּין נְטִילָה לְהַבְּרָכָה:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (מו) גְּמָרָא (סוטה מ.): **(מז)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה): **(מח)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכן מצותו) לְתַרְוִיץ הָרֹאשׁוֹן. וּבְמַסְקָנָתוֹ מִשְׁמַע דְּגַם הוּא סְבִירָא לַהּ כְּהָרַמְ"א דְּיֵשׁ לְהַחְמִיר, עַיֵּן שָׁם וְצָרִיךְ עִיּוּן קָצָת: **(מט)** אַף דִּבְמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) מִשְׁמַע קָצָת דְּכֵיוָן לוֹ רְצוּעוֹת מֵרֵי, בְּעֹלַת תָּמִיד (ס"ק יא) וּבְבָאוּר הַגְּרָ"א וּבְשָׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים מִשְׁמַע דְּבְכָל עִנְיָן אָסוּר לְרַדְעָה זוֹ: **(נ)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה: **(כ)** מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ד): **ו (כא)** גְּמָרָא (סוטה לט.): **(כב)** כָּל הַפּוֹסְקִים: **(כג)** עֹלַת תָּמִיד (ס"ק יב) וְחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לב ס"ח) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ח) וְכֵן מוּכָח מִפְּרִי חָדָשׁ: **(כד)** וְהוּא שֶׁנִּשְׁחֲרִית נָטַל יָדָיו עַד הַפָּרָק, דְּאִי לָאו הָכִי לֹא מְהָנֵי [כֵּן מוּכָח מִדְּגִמ' מָרְכָבָה (ס"ק)]: **(כה)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) וְשֻׁלְחַן שְׁלֻמָה (ס"ב). וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ רְבִיעִית הוּא בְּיִשּׁוּעוֹת יַעֲקֹב (סק"ז):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) בשו"ע הרב (ס"א) הביא שתי דעות בזה ועיקר כסברא ראשונה דאין צריך ליתן מים על ידיהם, ואם יש כהן ת"ח אחד יוצק על כולם מפני דרכי שלום, ואם רוצה למחול על כבודו מותר, ונכון לעשות כן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת נְשִׁיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכח

(כג) וְלֹא נָהֲגוּ הַלְוִיִּם לִטֹּל (ט) [ט] יְדֵיהֶם תְּחִלָּה, רַק סָמְכוּ עַל נְטִילָתָן שַׁחֲרִית: ז לְאִם נָטַל הַכֹּהֵן יָדָיו שַׁחֲרִית וּבֵרַךְ עַל נְטִילַת יָדַיִם, (כד) לֹא יַחֲזֹר (י) לְבָרֵךְ כְּשֶׁנּוֹטֵל יָדָיו לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם: ח (כה) מִכְּשֶׁמַּתְחִיל שְׁלִיחַ צִבּוּר (כו) 'רְצֵה', כָּל כֹּהֵן שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת נֶעֱקָר מִמְּקוֹמוֹ לָעֲלוֹת לַדּוּכָן, וְאַף אִם לֹא יִגִּיעַ שָׁם (כז) עַד שֶׁיִּסַּיֵּם שְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, שַׁפִּיר דָּמֵי. (כח) * אֲבָל אִם לֹא עָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה, (כט) * שׁוּב לֹא (יא) [יא] יַעֲלֶה: (יא) כְּשֶׁעוֹקְרִים

ל בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וראינו סוכר. בבדק הבית).
מ סוטה ל"ח (ע"ב). נ שָׁם ל"ט (ע"א).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מָתָר לִרְחֹץ בָּהֶם, עַיֵּן שָׁם: [ט] יְדֵיהֶם. וּכְשֶׁלְּמֵי צִבּוּר (דיני ברכת כהנים ס"י) כָּתַב שְׁפַתֵּי כֹהֵן (ס"ג) בְּהַגְהָּה סְפָרָא דְצְנִיעוּתָא (והגר"א שם) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: תָּנָא לְוִי מֵאן דְּאִתְקַדַּשׁ כְּהָנָא עַל יְדוֹי, בְּעֵי הוּא לְאִתְקַדְּשָׁא בְּקִדְמֵיתָא, עַיֵּן שָׁם. וְלָכֵן נִרְאֶה הֵיכָא דְּהִסִּיחַ דַּעְתּוֹ וַדַּאי יֵשׁ לוֹ לִטֹּל וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב הַב"ח (ס"ג): ח [יא] יַעֲלֶה. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּהַמִּתְפַּלֵּל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אִם אָמְרוּ עֲלֵה כו', עַיֵּן בְּדִבְרֵי שְׁמוּאֵל, וְגַם בְּאֵלֶּה רַבָּה מְגַמְגֵּם בִּדְיֵן זֶה:

וּשְׁתֵּים אֵמוֹת בֵּין נְטִילָה לִבְרָכַת כֹּהֲנִים, הַלְּבָד צָרִיךְ לִטֹּל סָמוּךְ לְרָצֶה, וְהַחַזָּן לֹא יַאֲרִיךְ בְּרָצֶה. מֻגָּן אַבְרָהָם (שם): ח (יא) יַעֲלֶה. לְאוֹ דַּוְקָא בְּהַתְחָלַת הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, אֶלָּא קֹדֶם שֶׁיְּסַיֵּם הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה צָרִיךְ לַעֲקֹר. פְּרִי חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם. וּמַהֲרִיקַ"ש (אהלי יעקב ס' סו) רוֹצֶה לְהוֹכִיחַ מִכָּאן דְּכֹהֵן שֶׁבָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּהוֹדָאָה דַּיְכוֹל לְבָרֵךְ בִּרְכַת כֹּהֲנִים אַף עַל גַּב דְּלֹא הָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּשֶׁאָמְרוּ רְצֵה, מִדְּקָאָמַר כָּל כֹּהֵן שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת עוֹקֵר מִמְּקוֹמוֹ מִכְּלָל דְּכִשְׁאֵינוֹ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אֵין צָרִיךְ שֶׁיַּעֲקֹר רַגְלָיו בַּעֲבוֹדָה, וְיָכוֹל לַעֲלוֹת לַדּוּכָן אַף עַל גַּב דְּלֹא שָׁמַע רְצֵה, עַיֵּן שָׁם. וּבְתִשְׁובַת הֲרִדְבַּ"ז (סי' תקטז) הוּבָא בְּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) לֹא כָּתַב כֵּן וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם וּמַה שֶּׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לֹא נִקְרָא עָקַר רַגְלָיו לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, הַלְּבָד לֹא יַעֲלֶה, עַיֵּן שָׁם. וּבְתִשׁוּבַת גִּנַּת וְרָדִים (או"ח) כְּלָל א' סִימָן י"ג וּבְסִימָן כ"ב וּפְרִי חָדָשׁ חָלְקוּ עָלָיו וְהֶעֱלוּ לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) וְנִרְאֶה לִי שֶׁאִם בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת עֲקָרָם רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ קֹדֶם רְצֵה כְּדֵי לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, מִקְּרֵי עֲקִירָה, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב פְּרִי חָדָשׁ וְזֶה פְּשׁוּט שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בַּעֲקִירַת רַגְלָיו אֲדַעְתָּא לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, עַיֵּן שָׁם. כֹּהֵן שֶׁלֹּא הָיָה בְּדַעְתּוֹ לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וּמִשּׁוּם הָכִי לֹא עָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה כְּדִין וְכַהֲלָכָה, וּכְשֶׁהִגִּיעַ הַשְׁלִיחַ צִבּוּר לְמוֹדִים נִזְכַּר וּבָא לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, לֹא יַעֲלֶה, וְאִם עָלָה יֵרֵד. גִּנַּת וְרָדִים (שם) סִימָן כ"ב עַיֵּן שָׁם. אִם הָיָה אָנוּס בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ הַשְׁלִיחַ צִבּוּר לַעֲבוֹדָה וְלֹא עָקַר בַּעֲבוֹדָה, לֹא יַעֲלֶה, וְאִם עָלָה לֹא יֵרֵד. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) בְּשֵׁם הֲרִדְבַּ"ז (שם) עַיֵּן שָׁם. וְהוּא הַדִּין בְּדִין הָרִאשׁוֹן שֶׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, עֲקִירָה זוֹ מוֹעֶלֶת, וְעוֹלֶה. (לג) וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ בְּאֹפֶן זֶה אֵינוֹ עוֹלֶה, כִּי אִם כְּשֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְשָׁמַע שֶׁהִשְׁלִיחַ צִבּוּר הִתְחִיל רְצֵה: (כט) שׁוּב

בְּאֵר הַיטֵב

(ט) יְדֵיהֶם. מִיהוּ הֵיכָא דְּהִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, הַלְּבָד דְּצָרִיךְ לִטֹּל סָמוּךְ לְרָצֶה, וְהַחַזָּן לֹא יַאֲרִיךְ בְּרָצֶה. מֻגָּן אַבְרָהָם (שם): ח (יא) יַעֲלֶה. לְאוֹ דַּוְקָא בְּהַתְחָלַת הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, אֶלָּא קֹדֶם שֶׁיְּסַיֵּם הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה צָרִיךְ לַעֲקֹר. פְּרִי חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם. וּמַהֲרִיקַ"ש (אהלי יעקב ס' סו) רוֹצֶה לְהוֹכִיחַ מִכָּאן דְּכֹהֵן שֶׁבָּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּהוֹדָאָה דַּיְכוֹל לְבָרֵךְ בִּרְכַת כֹּהֲנִים אַף עַל גַּב דְּלֹא הָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּשֶׁאָמְרוּ רְצֵה, מִדְּקָאָמַר כָּל כֹּהֵן שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת עוֹקֵר מִמְּקוֹמוֹ מִכְּלָל דְּכִשְׁאֵינוֹ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אֵין צָרִיךְ שֶׁיַּעֲקֹר רַגְלָיו בַּעֲבוֹדָה, וְיָכוֹל לַעֲלוֹת לַדּוּכָן אַף עַל גַּב דְּלֹא שָׁמַע רְצֵה, עַיֵּן שָׁם. וּבְתִשׁוּבַת הֲרִדְבַּ"ז (סי' תקטז) הוּבָא בְּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) לֹא כָּתַב כֵּן וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם וּמַה שֶּׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה לֹא נִקְרָא עָקַר רַגְלָיו לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, הַלְּבָד לֹא יַעֲלֶה, עַיֵּן שָׁם. וּבְתִשׁוּבַת גִּנַּת וְרָדִים (או"ח) כְּלָל א' סִימָן י"ג וּבְסִימָן כ"ב וּפְרִי חָדָשׁ חָלְקוּ עָלָיו וְהֶעֱלוּ לְבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) וְנִרְאֶה לִי שֶׁאִם בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת עֲקָרָם רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ קֹדֶם רְצֵה כְּדֵי לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, מִקְּרֵי עֲקִירָה, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב פְּרִי חָדָשׁ וְזֶה פְּשׁוּט שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בַּעֲקִירַת רַגְלָיו אֲדַעְתָּא לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, עַיֵּן שָׁם. כֹּהֵן שֶׁלֹּא הָיָה בְּדַעְתּוֹ לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וּמִשּׁוּם הָכִי לֹא עָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה כְּדִין וְכַהֲלָכָה, וּכְשֶׁהִגִּיעַ הַשְׁלִיחַ צִבּוּר לְמוֹדִים נִזְכַּר וּבָא לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, לֹא יַעֲלֶה, וְאִם עָלָה יֵרֵד. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) בְּשֵׁם הֲרִדְבַּ"ז (שם) עַיֵּן שָׁם. וְהוּא הַדִּין בְּדִין הָרִאשׁוֹן שֶׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, עֲקִירָה זוֹ מוֹעֶלֶת, וְעוֹלֶה. (לג) וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ בְּאֹפֶן זֶה אֵינוֹ עוֹלֶה, כִּי אִם כְּשֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְשָׁמַע שֶׁהִשְׁלִיחַ צִבּוּר הִתְחִיל רְצֵה: (כט) שׁוּב

בַּאוּר הֲלָכָה

ח * אֲבָל אִם לֹא עָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה וְכוּ'. בְּמֻגָּן אַבְרָהָם (סק"י) הֵבִיא בְּשֵׁם הֲרִדְבַּ"ז (סי' תקטז) דְּאִם הָיָה מְחֻמָּת אָנוּס גַּם כֵּן לֹא יַעֲלֶה, וְאִם עָלָה לֹא יֵרֵד, וּמִסְתַּפֵּק בְּעֹלַת תָּמִיד (ס"ק יז) בְּשֶׁלֹּא הָיָה מְחֻמָּת אָנוּס וְעָלָה, אִם יֵרֵד, וְהוּבָא בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק טז). וּבְמֻגָּן גִּבּוֹרִים (אלף המגן ס"ק טז) פָּסַק דִּכְשֶׁלֹּא הָיָה מְחֻמָּת אָנוּס, אֲפִלּוּ אִם עָלָה יֵרֵד:

* שׁוּב לֹא יַעֲלֶה. [ג] עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (שם) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מַהֲרַ"ם מִינְץ (סי' יב) שֶׁמִּסְתַּפֵּק בְּאִם אָמְרוּ לוֹ עֲלֵה, אִם צָרִיךְ לַעֲלוֹת:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

יֵשׁ כֹּהֵן אֶחָד תַּלְמִיד חָכָם דְּמַצִּיל אֶת כֻּלָּם וּמְחַיֵּב לְצֹאת אַף עַל עַם הָאָרֶץ, כֵּן כָּתַב אֵלִיָּה רַבָּה (סק"י), וְכָתַב הַמֻּגָּן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"י) דְּכֵן עִקַּר עַיֵּן שָׁם טַעֲמוֹ: (כג) וְלֹא נָהֲגוּ. וְאִם הִסִּיחוּ הַלְוִיִּם דַּעְתָּם טוֹב שֶׁיִּשְׁלְחוּ יְדֵיהֶם מִקֹּדֶם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הֵיכָא דְּנָגְעוּ בְּגוּפָן [אַחֲרוֹנִים]. יֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁהַמִּנְהָג שֶׁשּׁוֹפְכִין שָׁמָּן שֶׁל רֵיחַ בַּמַּיִם, וְהַמֻּגָּן אַבְרָהָם כָּאן (סק"ח) וּבְטַ"ז לְקַמָּן סִימָן תקי"א (סק"ח) כָּתְבוּ דְּאָסוּר, דְּמוֹלִיד רֵיחָא. וְהָאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ח) וְכֵן הֶחְכָּם צְבִי בְּסִימָן צ"ב דַּעְתָּם לְהֶקֵל, דְּלֹא שַׁיְּךְ מוֹלִיד רֵיחָא בָּזֶה כֵּיוָן שֶׁהַשָּׁמָן עַצְמוֹ מֹעֲרָב בְּמַיִם. א]וּבְנִתּוּנִים מֻעֲרָב שַׁבָּת וְעֶרֶב יוֹם טוֹב, בְּוַדַּאי יֵשׁ לְסָמֹךְ עֲלֵיהוּ לְהֶקֵל אַף דְּמוֹלִיד רֵיחָא בִּידֵי הַכֹּהֲנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"ח): ז (כד) לֹא יַחֲזֹר לְבָרֵךְ וְכוּ'. דִּלְעִנְיַן בְּרָכָה סָמְכִינַן עַל הָרַמְבַּ"ם (שם) דְּסִבְרָא לַיהּ דְּיָצָא בַּתְּחִלָּה שֶׁנָּטַל שַׁחֲרִית. וְכָל זֶה דַּוְקָא אִם לֹא נָגַע בְּמָקוֹם מְטֻנָּף וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ בֵּינְתַיִם, (כו) אֲבָל אִם הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ בֵּינְתַיִם וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנָּגַע בְּמָקוֹם מְטֻנָּף, צָרִיךְ לְכַלֵּי עַלְמָא לְבָרֵךְ עַתָּה עַל הַנְּטִילָה, כֵּן כָּתַב מֹרֵנ אַבְרָהָם (סק"ט). וְהָאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יג) כָּתַב דְּבְכָל גַּוְנֵי אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל נְטִילָה זוֹ, דְּשֶׁמָּא לֹא נִתְקַן כְּלָל בְּרָכָה עַל נְטִילָה זוֹ. וְכֵן נָהֲגוּ שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ בְּשׁוּם גַּוְנֵי, וְלָכֵן כָּל כֹּהֵן יָרֵא וְחָרֵד יִשְׁמֹר יָדָיו מִשְּׁעַת נְטִילָתוֹ שַׁחֲרִית שֶׁלֹּא לִגַּע בְּמָקוֹם הַמְטֻנָּף, שֶׁלֹּא יִפֹּל בִּסְפֵק בְּרָכָה: ח (כה) כְּשֶׁמַּתְחִיל שְׁלִיחַ צִבּוּר וְכוּ'. הֵיכָן לַכְאוֹרָה בְּהַתְחָלַת הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, אֲבָל אִם לֹא עָקַר עַד שֶׁכְּבָר הִתְחִיל הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, כָּל שֶׁלֹּא סִיֵּם בִּרְכַת רְצֵה שַׁפִּיר דָּמֵי לְעַקֵּר בְּהַתְחָלַת הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, וְאַף שֶׁכְּבָר הִתְחִיל הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה, כָּל שֶׁלֹּא סִיֵּם בִּרְכַת רְצֵה שַׁפִּיר דָּמֵי [אַחֲרוֹנִים]: (כו) רְצֵה, כָּל כֹּהֵן וְכוּ'. וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים (ס"ק יד) שָׁנָאֲמַר (ויקרא ט כב) 'וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָו אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם', וְאַחַר כָּךְ (שם) 'וַיֵּרֶד מַעֲשֹׂת הַחַטָּאת' וְגוֹ', מַשְׁמַע שֶׁבִּרְךְ קֹדֶם שֶׁנִּסְתַּלֵּק מֵהָעֲבוֹדָה, לָכֵן תִּקְּנוּ גַּם בַּתְּפִלָּה שֶׁיַּעֲלוּ הַכֹּהֲנִים לְדוּכָן קֹדֶם סִיּוּם בִּרְכַת עֲבוֹדָה: (כז) עַד שֶׁיְּסַיֵּם שְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה. לְאוֹ דַּוְקָא, דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא יַגִּיעַ שָׁם עַד שֶׁיְּסַיֵּם הַשְׁלִיחַ צִבּוּר בִּרְכַת מוֹדִים גַּם כֵּן לַיִת לָן בָּהּ כָּל שֶׁעָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה, וְאִידֵי דְּרִישָׁא נָקֵט רְצֵה [אַחֲרוֹנִים]. עוֹד כָּתְבוּ (ס) דְּעִקַּר הֲעָקִירָה מִקְּרֵי אַחַר נְטִילָה שֶׁאָז רָאוּי לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, וְלָכֵן יַעֲקְרוּ רַגְלֵיהֶם לְטֹל יְדֵיהֶם קֹדֶם רְצֵה, וּבִרְצֵה יַעֲקְרוּ רַגְלֵיהֶם לַיִּלֵךְ לַמָּקוֹם הַמּוּכָן לְדוּכָנָם. וּבְדִיעֲבַד אִם לֹא נָטַל יָדָיו קֹדֶם רְצֵה וְאִם יִלֵּךְ לְטֹל יָדָיו יְסַיֵּם הַשְׁלִיחַ צִבּוּר בִּרְכַת רְצֵה, אַף עַל פִּי כֵן יַעֲקֹר בִּרְצֵה לַיִּלֵךְ לְמָקוֹם הַדּוּכָן (כמ) וְאַחַר כָּךְ יִטֹּל יָדָיו שָׁם, [וְהֵיכָא] (כט) שֶׁיָּבִיאוּ לוֹ שָׁם מַיִם סָמוּךְ לְמָקוֹם הַדּוּכָן]: (כח) אֲבָל אִם לֹא עָקַר רַגְלָיו בִּרְצֵה. וַאֲפִלּוּ אִם עָקַר רַגְלָיו לֵילֵךְ לְצַד חוּץ לִטֹּל יָדָיו (ל) מְצַדַּד בַּעֲטָרַת זְקֵנִים דְּזֶה לֹא חָשִׁיב עֲדַיִן עֲקִירָה אַף שֶׁהַנְּטִילָה הִיא הֲכָשֵׁר לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם, דְּבְעִנְיַן עֲקִירָה לְמָקוֹם הַדּוּכָן, וְזֶה הָיָה עֲקִירָתוֹ לְצַד חוּץ, וְעַל כֵּן הַמִּנְהָג כְּשֶׁהַשְׁלִיחַ צִבּוּר מַגִּיעַ לִרְצֵה וְלֹא בָּאוּ עֲדַיִן הַכֹּהֲנִים לְהַכֵּיל, הוּא מַמְתִּין בְּתְפִלָּתוֹ עַד שֶׁיָּבוֹאוּ, דְּחִישִׁינַן שֶׁמָּא עֲדַיִן לֹא עָקְרוּ רַגְלֵיהֶן מִמְּקוֹם הָרְחִיצָה לֵילֵךְ לְצַד הַדּוּכָן. כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים שֶׁאִם עָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּמָצָא אַחַר רְצֵה, אַף עַל פִּי שֶׁבְּוַדַּאי בְּעֵת שֶׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ הָיָה קֹדֶם רְצֵה, לֹא חָשִׁיב עֲקִירָה וְאֵינוֹ עוֹלֶה, כֵּיוָן שֶׁלֹּא עָקַר מִבֵּיתוֹ אֲדַעְתָּא דִּדּוּכָן, (לא) אֲבָל אִם עָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, עֲקִירָה זוֹ מוֹעֶלֶת, וְעוֹלֶה. (לב) וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ בְּאֹפֶן זֶה אֵינוֹ עוֹלֶה, כִּי אִם כְּשֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְשָׁמַע שֶׁהִשְׁלִיחַ צִבּוּר הִתְחִיל רְצֵה: (כט) שׁוּב

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ז (סו) חַיֵּי אָדָם (שם, ע"י"ש) וְכֵן אִיתָא בְּתִשׁוּבַת הָרַמְבַּ"ם הוּבָא בְּרֵישׁ סֵפֶר מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ (ד"ה ע"ש בענין ברכת כהנים ע"י"ש): ח (סו) פְּרִישָׁה (סק"ח) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דיני נשיאת כפים ס"ד): (סמ) אֲבָל לֹא יַעֲשֶׂה בְּהִפּוּךְ דְּהַיְנוּ שֶׁיִּלֵּךְ בְּחוּץ לְטֹל יָדָיו מִתְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ יִלֵּךְ לְדוּכָן, דַּעֲקִירָה כְּדֵי לֵילֵךְ לְטֹל יָדַיִם לֹא חָשִׁיב עֲקִירָה כְּדִלְקַמָּה (ס"ק כח) בְּשֵׁם הַעֲטָרַת זְקֵנִים: (סמ) כֵּן מוּכָח מִמֻּגָּן גִּבּוֹרִים (אלף המגן ס"ק יג) וְהַדִּין עִמּוֹ, מְשׁוּם הַהִיא דַּעֲטָרַת זְקֵנִים: (ל) וְאַף שֶׁבִּסְרֵי מִגְדִּים (א"א סק"י) מְגַמְגֵּם בְּדִינוֹ וְהֵבִיא רְאָיָה מִמַּה שֶּׁכָּתַב הַמֻּגָּן אַבְרָהָם (סק"י) בְּשֵׁם הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) דַּעֲקִירָה מִבֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת הֲוֵי עֲקִירָה וְכָל שֶׁכֵּן בָּזֶה, לֹא נִהִירָא, דְּשֵׁם הָלְאָה הוּא הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְדוּכָן, וְאַף שֶׁבְּאֶמְצַע הֵילְכָתוֹ נוֹטֵל יָדָיו, לֹא אִכְפַּת לַן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּהוּא הוֹלֵךְ לְצַד חוּץ. וְכֵן מַשְׁמַע מִמַּרְדְּבַ"ז (שם תקטז) שֶׁהוּבָא בִּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) שֶׁכָּתַב דְּאִם הָיוּ יָדָיו טְמֵאוֹת בְּעֵת שֶׁאָמַר הַשְׁלִיחַ צִבּוּר רְצֵה לֹא יַעֲלֶה, אַף שֶׁמִּסְתַּמָּא הָלַךְ אָז לְרָחֵץ יָדָיו, אֲפִלּוּ הָכִי לֹא חָשִׁיב זֶה עֲקִירָה. אַךְ מִשְּׁמַע הָתָם מַרְדְּבַ"ז דְּאִם עָלָה לֹא יֵרֵד, וְכֵן כְּשֶׁעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת מִשְּׁמַע הָתָם דְּאִם עָלָה לֹא יֵרֵד, וּפְשִׁטְיוּתָא לְשׁוֹנָא דְּמֻגָּן אַבְרָהָם מִשְּׁמַע דִּכְעָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת אַף אִם עָלָה יֵרֵד, וְלִיתָא לְהַמְצַיַּן בְּרִדְבַּ"ז גּוּפֵיהּ. וּלְפִי הַנִּרְאֶה דְּאִשְׁטָעֵי לְשׁוֹן כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה שֶׁחִלֵּק אֶת הַדָּבָר לִשְׁנַיִם, וְכֵאֶמֶת אֵיתָא שָׁם בְּהֶדְיָא לְעִנְיַן עָקַר רַגְלָיו מִבֵּיתוֹ לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת דְּאִם עָלָה לֹא יֵרֵד, וְכֵן כָּתַב בְּכֹאַר הֵיטֵב (ס"ק יא): (לב) הַגְּרִ"ז (סי"ג) וְחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לב ס"ג): (לג) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (שם ס"ה) וְעַיֵּן בְּעִקְרֵי הַדַּ"ט (סי' ה אות ב) וּבְפִתְחֵי תְּשׁוּבָה:

לִיקוּטֵי דִבְרֵי הַרַב: א] ובשו"ע הרב (סי' תקיא ס"ז) כתב שיש למנוע מלעשות כן אפילו ששופכין השמן לתוך המים מערב יו"ט. **ב]** בשו"ע הרב (ס"ט) הביא בתחילה דבהיסח הדעת צריך לברך, אח"כ הביא שיש מקומות נוהגין דבהיסח הדעת אין מברכין, דשמא אין פוסל בהיסח הדעת כמו שאין פוסל לדברי תורה, ורק בנגע במקום מטונף החמירו ואז מברך. וכתב: אבל מה לעשות שלא נהגו כן, לכן כל כהן ירא וחרד ישמור ידיו משעת נטילתו שחרית שלא ליגע במקום המלוכלך שיתחייב לברך על נטילת ידים פעם ב'. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ג) כתב שלא יעלה.

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah